Dosarul nr.4r-3006/23 Judecătoria Hâncești, sediul Central
4-22185201-02-4r-01082023 Judecător: Grosu Victoria

D E C I Z I E
În numele legii

25 martie 2024 *****
Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău
Având în componența sa:
Președintele ședinței de judecată Robu Oxana
Judecători Grîbu Silvia și Teleucă
Stelian

examinând în lipsa părților, în ordine de recurs, recursul declarat de avocatul ***** în interesele cet. ***** ***** împotriva hotărârii Judecătoriei Hâncești, sediul Central din 12 iulie 2023, împotriva răspunsului nr. 615 din 23.11.2022 emis de agentul constatator din cadrul Primăriei Costești, raionul *****.

Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău, -

A C O N S T A T A T:

1. La data de 16.12.2022, în adresa Judecătoriei Hâncești, sediul ***** a parvenit spre examinare contestația lui ***** ***** asupra răspunsului nr. 615 din 23.11.2022 emis de agentul constatator *****.

Prin contestația depusă, ***** ***** a solicitat admiterea contestației, anularea răspunsului nr. 615 din 23.11.2022 emis de agentul constatator *****, cu obligarea ultimului să examineze cererea din 16.09.2022 înregistrată la Primăria Costești, raionul ***** sub nr. 132 conform procedurii contravenționale. În motivarea contestației a invocat faptul că la data de 16.09.2022, avocatul *****, acționând în numele petiționarului ***** ***** a depus la primăria satului Costești, raionului ***** - în calitate de agent constatator o cerere, solicitând examinarea acesteia prin prisma art. 423^{10} Cod contravențional, din care rezultă că inclusiv contravenția prevăzută la art. 116 Cod contravențional se constată de organele specializate ale APL și se remite spre examinare instanței de judecată competente.

A solicitat emiterea unei decizii motivate în sensul art. 448 Cod contravențional în privința ***** care a ocupat și a îngrădit o parte din terenul cu nr. cadastral ***** din str. M. Eminescu, satul Costești, raionul ***** ce aparține cu drept de proprietate cet. ***** *****, acțiuni care cad

sub incidența art. 116 alin. (2) Cod contravențional - ”Ocuparea nelegitimă a terenurilor”, cu recunoașterea lui ***** ***** în calitate de victimă.

Potrivit răspunsului nr. 615 din 23.11.2022 emis de agentul constatator, *****, petiționarul a fost informat că cele relatate în cererea sa nu se încadrează în baza art. 116 alin. (2) Cod contravențional.

2. Prin hotărârea Judecătoriei Hâncești, sediul Central din 12 iulie 2023, contestația lui ***** ***** înaintată împotriva răspunsului nr. 615 din 23.11.2022 emis de primarul satului Costești, raionul *****, ***** – a fost respinsă ca fiind inadmisibilă.

3. Nefiind de acord cu hotărârea nominalizată, avocatul ***** în interesele cet. ***** ***** a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului a invocat următoarele motive de fapt și de drept:

- instanța de fond la luarea soluției nu s-a pronunțat asupra faptului că, de către agentul constatator a fost încălcată procedura legală de emitere și comunicare a deciziei agentului constatator, care urma a fi emisă asupra plângeri depuse de către aceasta, ceea ce demonstrează că agentul constatator a acționat contrar prevederilor art. 4471 alin. (8) CC, care prevede expres, fără a lăsa loc de interpretare legislativă, că, în termen de cel mult 3 zile de la data emiterii deciziei, copiile de pe aceasta se remit părților care nu au fost prezente la examinarea cauzei contravenționale

- **l**a luarea soluției, instanța de fond nu a luat în considerație faptul *că, ***** ***** nu a fost audiat, acestuia nu i-a fost stabilită calitatea sa procesuală.* Or, prin acțiunile /inacțiunile agentului constatator, pretinsa făptașă nu fost audiată. respectiv nefiindu-le stabilită calitatea procesuală respectiv acestea fiind absolvită de răspundere pentru pretinsele fapte invocate de recurentă în plângerile și în contestația depusă.

- *Este întemeiat a reține că, instanța de fond neexaminând fondul cauzei nu a observat faptul că, agentul constatator nu a efectuat cercetarea la fața locului, agentul constatator nu a verificat nemijlocit circumstanțele cauzei, nu a efectuat măsurări și acte de constatare de natură să elucideze toate circumstanțele importante pentru stabilirea adevărului în proces.* Ori, în circumstanțele în care agentul constatator cât și instanța de fond a omis să se expună asupra caracterului ilicit al acțiunilor și inacțiunilor pretinsei făptașă, precum și dacă, reieșind din probele administrate, există sau nu bănuiala rezonabilă că. persoana ș-ar exercita în mod arbitrar un drept efectiv sau presupus prin încălcarea ordinii stabilite de legislație, concluzia acestuia precum că, între părți există un litigiu pasibil de soluționare în

procedură judiciară civilă, este bazată pe caracterul unilateral și subiectiv al acțiunilor efectuate în cadrul procesului de examinare a plângerilor si contestației.

- Mai mult, autoritatea care examinează plângerea și respectiv, temeinicia acesteia, este obligată să-și întemeieze hotărârea de examinare a cauzei cu concursul analizei faptului dacă este justificată, „în afara oricăror dubii rezonabile" (a se vedea hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului pronunțată în cauza Irlanda c. Regatului Unit, 18 ianuarie 1978), *context în care apărarea consideră* că atât agentul constatator cât și instanța de fond care are menire de-a supune controlului judiciar decizia/acțiunile/inacțiunile agentului constatator nu a întreprins măsuri eficiente întru stabilirea adevărului obiectiv în procesul contravențional, care urma a fi pornit de către agentul constatator în temeiul cererii petiționarului /recurent

- prin urmare, având în vedere circumstanțele de fapt statuate și normele de drept reținute supra, întru respectarea principiului legalității procesului, apreciind volumul și caracterul acțiunilor efectuate în prezentul proces în raport cu acțiunile necesare a fi efectuate în continuare pentru o anchetă efectivă, întru apărarea drepturilor și libertăților legitime ale persoanei, apărarea proprietății și a altor valori ocrotite de lege, în soluționarea cauzelor contravenționale, precum și în prevenirea săvârșirii de noi contravenții, apărarea ajunge la concluzia că este lega! și întemeiat a admite recursul depus de către ***** în interesele recurentului, ***** *****, să anuleze hotărârea Judecătoriei Hâncești sediul Central din 12.07.2023

4. Examinând materialele cauzei contravenționale în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul penal constată, că recursul este necesar de a fi respins ca nefondat, cu menținerea hotărârii contestate, din următoarele considerente.

Conform prevederilor art.473 alin. (1) pct.1) lit. c) din Codul contravențional, după examinarea recursului, instanța de recurs respinge recursul și menține hotărârea atacată, dacă acesta este nefondat.

Reieșind din prevederile art. 395 alin. (2) Cod contravențional, instanța judecă contestațiile împotriva deciziilor autorităților competente să soluționeze cauzele contravenționale, iar potrivit art. 448 Cod contravențional: „Contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sunt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sunt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale.

Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmânării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art. 447^{1} alin. (8).”

În conformitate cu prevederile art. 458 Cod contravențional: „Examinând cauza contravențională, instanța de judecată este obligată să determine: caracterul veridic al contravenției imputate; existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei; vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional; existența circumstanțelor atenuante și/sau agravante; necesitatea sancționării și, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale; alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei”.

Reieșind din prevederile art. 423^{10} alin. (1) Cod contravențional al RM: ”*Contravențiile prevăzute la art.104^{1}, 116, 126^{1}, 134^{1}, 154, art. 157 alin. (4), (6), (7)–(12), art. 158, art.178, 179, 180^{1}, 181, art.273 pct.9), 9^{1}), 11), 15) și 16), art.326 alin.(1) - (1^{2}) și art. 364 alin. (1) și (9) se constată de către organele specializate ale administrației publice locale*”, la norma alin. (3) al aceluiași articol statuîndu-se expres că: ”*Sant în drept să constate contravenții și să încheie procese-verbale primarul, viceprimarul, arhitectul-șef, șefii și șefii adjuncți ai subdiviziunilor specializate din cadrul administrației publice locale, specialiștii principali și specialiștii superiori din cadrul acestora desemnați de către primar*”.

Potrivit art. 440 alin. (1) - (3) Cod contravențional al RM: ”Constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției, deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare. (2) Agentul constatator este sesizat prin plângere sau denunț ori se autosesizează când dispune de informații suficiente pentru a considera cu un grad înalt de probabilitate că este comisă o contravenție fie prin constatarea faptei contravenționale. (3) În cel mult 15 zile de la data sesizării, agentul constatator este obligat să verifice sesizarea, să întreprindă măsurile prevăzute de prezentul capitol și să emită decizia asupra cauzei”.

5. Din materialele dosarului, Colegiul Penal reține că, la data de 16.09.2022, ***** *****, acționând prin intermediul reprezentantului său

împuternicit, avocatul *****, a sesizat cu o cerere primăria satului Costești, raionul *****, prin care a solicitat primarului, în ordinea stabilită de art. 423[10] Cod contravențional al RM, verificarea acțiunilor ***** care ”ar fi ocupat și a ar fi îngrădit o parte de teren cu nr. cadastral ***** din str. Mihai Eminescu, satul Costești, raionul ***** care îi aparține cu drept de proprietate lui ***** *****” - prin prisma art. 116 alin. (2) Cod contravențional și emiterea unei decizii motivate în sensul dat de prevederile art. 448 Cod contravențional.

La data de 23.11.2022, primarul satului Costești, raionul *****, *****, prin răspunsul cu nr. 615, comunică petiționarului ***** ***** că examinând cererile acestuia, a stabilit că materialele anexate la cerere sunt insuficiente pentru a constata dacă a fost sau nu ocupat și îngrădit o parte din terenul cu nr. cadastral *****, iar în vederea stabilirii circumstanțelor cauzei, urmează ca ***** ***** să se adreseze către Agenția Servicii Publice și structurile teritoriale ale acesteia sau către întreprinderile de stat și private pentru efectuarea lucrărilor cadastrale corespunzătoare (f.d.11).

6. Prin contestația înaintată de avocatul ***** în apărarea intereselor și drepturilor petiționarului ***** *****, ultimul își exprimă dezacordul cu răspunsul privind rezultatul examinării petiției adresate Primarului satului Costești, raionul ***** cu nr. B-57/-2/2022, astfel încât obiect al prezentei contestații îl reprezintă răspunsul Primăriei Costești, raionul ***** cu nr. 615 din 23.11.2022.

Astfel cererea adresată de către ***** ***** la data de 16.09.2022 primarului satului Costești, r. ***** într-adevăr reprezintă o sesizare a administrației publice locale, în ordinea procedurii contravenționale, atât timp cât norma art. 423[10] alin. (1) Cod contravențional stabilește în competența organelor specializate din cadrul administrației publice locale (agenților constatatori din cadrul acestora) - constatarea unui șir de contravenții, inclusiv a contravențiilor reglementate la art. 116 Cod contravențional.

7. Prin urmare se atestă prevederilor art. 440 alin. (1) Cod contravențional din care rezultă că constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției, deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

Din prevederile art. 423[10] alin. (1) Cod contravențional al RM rezultă fără echivoc că organele specializate ale administrației publice locale au în domeniul său de competență doar activitatea de constatare a faptei contravenționale prevăzute la art. 116 alin. (1) sau (2) Cod contravențional, examinarea fiind deja prerogativa exclusivă a instanțelor de judecată.

Astfel, analizând răspunsul contestat de petiționarul ***** *****, se reține faptul că acesta nu reprezintă o decizie a agentului constatator în sensul dat de prevederile art. 440 alin. (1) Cod contravențional al RM și anume: 1) privind examinarea contravenției în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenție; 2) sau de aplicare a sancțiunii contravenționale; 3) sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

Prin urmare, în condițiile în care răspunsul contestat de ***** *****, în virtutea conținutului său, nu se atribuie la una din deciziile organului împuternicit cu atribuții de constatare a faptei contravenționale, în sensul dat de norma art. 440 alin. (1) Cod contravențional, se conchide că acesta nu este pasibil de a fi contestat în ordinea art. 448 Cod Contravențional în instanța de judecată și ca efect, contestația depusă este apreciată ca fiind una inadmisibilă.

8. Colegiul penal nu poate reține argumentul recurentului precum că la adoptarea soluției date prin răspunsul contestat, agentul constatator din cadrul primăriei nu a ținut cont de prevederile art. 447[1] alin. (1) Cod contravențional cu trimitere la prevederile capitolelor I - VI Cod contravențional.

De altfel, norma în cauză este aplicabilă activității de examinare a cauzei contravenționale de către autoritatea competentă, dar nu și activității premergătoare de constatare a faptei contravenționale care este reglementată la art. 440 Cod contravențional. Or, în calitatea sa de organ de constatare, dar nu de examinare a contravențiilor stabilite la art. 116 Cod contravențional al RM, agentul constatator împuternicit din cadrul primăriei nu era obligat și nici nu putea să adopte una din soluțiile reglementate de art. 447[1] alin. (3) pct. 6) Cod contravențional așa după cum insistă recurentul.

9. Nici un motiv din cele indicate în dispoziția normei cuprinse la art.467-468 Cod contravențional nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept și care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

Din lecturarea textului hotărârii adoptate și pronunțate asupra încheierilor, nu se reliefează împrejurarea că prima instanță a adus atingere art.6 CoEDO, prin prisma motivării hotărârii judecătorești, or hotărârea cuprinde, circumstanțele constatate, probele pe care se întemeiază concluzia, norma contravențională în baza căreia este adoptată soluția, fiind dată în conformitate cu prevederile articolului 462 Cod contravențional.

Prin urmare, din considerentele menționate și având în vedere faptul că, prima instanță a dat o apreciere corectă probelor administrate și a adoptat o hotărâre întemeiată, iar cererea de recurs este neîntemeiată, Colegiul penal ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat și a menține hotărârea contestată fără modificări.

Conducându-se de prevederile art.473 alin.(1) pct.1) lit. c), 474 Cod contravențional, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău, -

D E C I D E:

Se respinge ca nefondat recursul declarat de către avocatul ***** în interesele cet. ***** ***** și se menține hotărârea Judecătoriei Hâncești, sediul Central din 12 iulie 2023, împotriva răspunsului nr. 615 din 23.11.2022 emis de agentul constatator din cadrul Primăriei Costești, raionul *****.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței Robu Oxana

Judecător Teleucă Stelian

Judecător Gîrbu Silvia